

Tumult in Moskou over Afghanistan

Van een medewerker in Moskou

Hoewel de organisatoren alles deden om dat nu juist te vermijden, was het onderwerp „Afghanistan” even een heet hangijzer op het wereldjeugdfestival in Moskou. Maandagochtend zat zorgde een Italiaanse afgevaardigde in de discussie over anti-imperialistische solidariteit voor de nodige opschudding. Even werd een lange reeks van nogal gelijklopende verklaringen tegen Washington onderbroken door een betoeg tegen de oorlog die de Sowjet-Unie in Afghanistan voert. 's Avonds kwam het tot een heftiger botsing.

Door JOS VAN DER LANS

Het had de nodige moeite gekost om de Zweedse communiste Katarina Larsson op het spreekgestoelte te krijgen. Wetende wat er komen zou, zetten de organisatoren alles in het werk om haar van de sprekerslijst te laten afvallen. Om te beginnen werd de Zweedse delegatie rijkelijk voorzien van kaartjes voor de maandagavondvoorstelling van het Bolsjoidanstheater, een „must” voor bezoekers van de Sowjet-hoofdstad. Vervolgens stelde de Sowjet-delegatie voor om eerst de sprekerslijst van de ochtend- en middagzitting alsnog af te werken. Toen dat na langdurig diplomatiek overleg niet lukte, werden eerdere discussiebijdragen zo lang gerekend dat de kans groot werd dat Larsson niet meer aan bod zou komen. Er was wel tijd voor propaganda-films over Afghanistan. Uiteindelijk kon Katarina Larsson, die voor de Verenigde Naties in Afghanistan heeft gewerkt, toch het woord nemen.

Vietnam

Ze nam geen blad voor de mond. „Ik zie geen onderscheid tussen de Sowjet-interventie in Afghanistan en het Amerikaanse optreden in Vietnam”, aldus de Zweedse. Dat de Sowjet-Unie voor een interventie zou zijn uitgenodigd, noemde ze „een leugen”. Vervolgens besprak ze de Sowjetise-

ring van het land en de KGB-training voor het Afghaanse regeringsleger.

De tekst van de Zweedse bleek echter door de tolken zeer onvolledig vertaald te worden in het Russisch, Frans, Spaans, Duits en Arabisch. De tekst was ingrijpend veranderend en de nodige passages gewoon weggelaten. Toch werd Larssons betoeg door de ene helft van de zaal ontvangen met applaus en door de andere helft door onderkoelde en stoicijnse blikken.

Opnieuw ontstond er een heftig tumult in de zaal. Leden van Westerse delegaties protesteerden tegen de vertaling en eisten dat de redevoering opnieuw gehouden zou worden, maar nu met een correcte vertaling. Uit andere delegaties klonken afkeurende geluiden op en de voorzitter liet zich de woorden „onaanvaardbare provocatie” ontvallen. Deze consternatie duurde vijftien minuten, waarna de voorzitter de volgende spreker aankondigde.

Dat was een Afghaan. Systematisch ontkende hij alle bezwarende feiten die de Zweedse had opgesomd. Hij had met eigen ogen gezien hoe in Iran, Pakistan en China Afghaanen werden opgeleid door imperialistische knechten. Hoewel zijn spreektijd was vastgesteld op vijftien minuten en voorgaande sprekers na afloop van de spreektijd meteen waren afgehamerd, besloeg de Afghaanse discussiebijdrage ruim een half uur. In die tijd was de zaal aardig volgelopen met opgetrommelde en kennelijk in grote hoeveel-

Twee Nederlanders op het festival: Carmen en Fernando (broer en zus) van Jaaren uit Amsterdam-Noord

heid voorradige Komsomol-jongeren die het betoeg op verschillende plaatsen met applaus onderbraken.

Homo's

Naast Afghanistan blijkt ook homoseksualiteit een heikel punt. In het anti-fascistische discussiecentrum werd een discussie gehouden ovr het thema „de waarheid over de Tweede Wereldoorlog”. Het landelijk homojongerenoverleg LHJO uit Nederland wilde een bijdrage leveren over de vervolging van homoseksuelen in de jaren 1933-45. Het presidium maakte

daar bezwaar tegen. Homoseksualiteit zou niets met de Tweede Wereldoorlog te maken hebben.

Het ANJV (Algemeen Nederland Jeugd Verbond), waarin nogal wat leden en sympathisanten van de CPN zitten, nam het op voor het LHJO. Langdurige onderhandelingen tussen het presidium aan de ene kant en het ANJV en het LHJO aan de andere kant, bewerkstelligden dat het verhaal kon worden gehouden. De slotoproep aan anti-fascisten om homohaat en seksisme te bestrijden werd enthousiast ontvangen ...door een deel van de aanwezigen.